

ТРАНСФОРМАЦІЯ ТРИПАРТИЗМУ НА ЗАСАДАХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

Л.М. Черчик, д.е.н., професор

Східноєвропейський національний університет
ім. Лесі Українки, м. Луцьк

Найбільш поширеною моделлю взаємодії суб'єктів господарювання, держави та суспільства в другій половині ХХ-го століття у країнах Західної Європи став трипартизм. Його поширення дозволило значною мірою поліпшити інституційне середовище соціально-трудової сфери цих країн, знизити кількість та гостроту конфліктів, забезпечити подальший розвиток в ключі конструктивної взаємодії з метою узгодження інтересів шляхом пошуку компромісів та розробки превентивних заходів та процедур пом'якшення протидії та протистояння.

Варто зазначити, що класична трипартистська модель соціально-трудових відносин (СТВ) активно розвивається, оскільки повноправним учасником стали не лише громадські організації – представники найманих працівників та роботодавців, а й іншого спрямування. Як зазначають автори колективної праці [1], “трансформація трипартизму у систему “нового соціального партнерства”, що розпочалася на Заході у 80-х роках минулого століття, відбулася під впливом низки економічних та соціально-політичних чинників, серед яких ... активізація процесів самоорганізації громадськості та розвиток нових соціальних рухів”. Посилюється вплив організацій та об'єднань неполітичного характеру, які набувають однакової з державними інститутами значущості, тобто держава не лише залучає інституції громадянського суспільства до процесу підготовки та прийняття рішень через систему органів соціального партнерства, а й делегує їм виконання частини своїх функцій у гуманітарній, екологічній, соціальній та інших сферах державної політики.

Зокрема, кінець минулого та початок нинішнього тисячоліття ознаменувався потужними громадськими рухами щодо захисту довкілля, вирішення глобальних екологічних проблем, обумовлених світовою екологічною кризою. Екологічна криза, найперше, це криза діючих механізмів адаптації соціуму до навколишнього природного середовища. Постає нагальна потреба зміни вектора цієї взаємодії за допомогою реформи інститутів управління [2]. Йдеться

про управління не лише економікою, а й усім історичним процесом, включаючи формування нових громадських та державних інститутів, базових умов розвитку суспільства.

У Доповіді Міжнародної комісії з навколишнього середовища “Наше спільне майбутнє” зазначено, що досягнення сталого розвитку потребує таких передумов: політична система, здатна забезпечити участь широкої громадськості у прийнятті рішень; економічна система, яка могла б забезпечити розширене виробництво та технічний прогрес на власній основі; соціальна система, здатна забезпечити зняття напружень, що виникають за умов негармонійного економічного розвитку; система ефективного виробництва, зорієнтованого на збереження еколого-ресурсної бази; технологічна система, яка могла б стимулювати постійний пошук нових рішень; міжнародна система, що сприяла б усталеності торговельних та фінансових зв'язків; достатньо гнучка, здатна до самокорегування адміністративна система [3, с. 69].

Отже, потрібна нова модель, сформована на засадах сталого розвитку, що забезпечувала б досягнення консенсусу у взаємодії суб'єктів господарювання, держави та суспільства на стратегічну перспективу з урахуванням екологоорієнтованого світогляду, суспільних цінностей, основоположних політичних, економічних і етичних принципів, націлених на забезпечення високих стандартів і безпеки життя нинішнім та майбутнім поколінням людей.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Феномен неокорпоративізму: європейські реалії та тенденції інституціонування в Україні / І.С. Сало, О.О. Даниляк, Т.В. Джига / за ред. В.М. Яблонського, С.О. Янішевського. – К.: НІСД, 2010. – 49с.

2. Толстоухов А.В. Екобезпечний розвиток: пошуки стратегем: (Монографія) / А.В. Толстоухов, М.І. Хилько; Інститут філософії ім. Г.С. Сковороди НАН України; Київський національний університет ім. Тараса Шевченка. – К.: Знання України, 2001. – 333с.

3. Наше общее будущее: Доклад Всемирной комиссии по вопросам окружающей среды и развития. – М.: Прогресс, 1989. – 376с.